

MESAČNÍK MICHALOVSKO-KOŠICKEJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

PRAMEN

Ročník XI

November 2013

Cena 0,40 €

CHLIEB, ARAŠIDOVÉ MASLO A ODPUSTENIE HRIECHOV

Čo majú chlieb a arašidové maslo spoločne s odpustením hriechov? Viac, než by sa mohlo na prvý pohľad zdať.

Nedávno mi kamarát povedal o tom, ako stretol žobráka, ktorý ho prosil o nejaké drobné na parkovisku pred obchodom s potravinami. Poznal toho muža dobre, pretože sa s ním často stretával a dával mu požadované drobné mince. Aj teraz sa zvalali navzájom kývnutím ruky ako obvykle, ale v tento deň môj priateľ nemal žiadne drobné, ktoré by mu mohol dať. Keďže ho nechcel poslať preč s prázdnyimi rukami, iba so želaním „Choď v pokoji, zohrej sa a najedz sa“ (pozri Jakub 2, 16 - Ak je brat alebo sestra bez šiat a chýba im každodenná obživa a niekto z vás by im povedal: „Choďte v pokoji! Zohrejte sa a najedzte sa!“, ale nedali by ste im, čo potrebujú pre telo, čo to osoží?!), ponúkol sa mu kúpiť obed v neďalekom fast-foode. Muž odmietol, ale keď videl ochotu môjho priateľa pomôcť, urobil ďalšiu požiadavku: „Mohli by ste mi kúpiť bochník chleba a nejaké arašidové maslo?“ Môj priateľ ho požiadal, aby ho odprevadil do obchodu s potravinami, aby mohli vybrať jedlo spoločne. Muž však povedal, že nie je vítaný v obchode s potravinami, pretože mu zakázali vstup kvôli tomu, že žobre od návštevníkov obchodu. Takže môj priateľ išiel do obchodu sám, kúpil chlieb a arašidové maslo a priniesol ich žobrákovi, ktorý na neho čakal na parkovisku.

Toto morálne konanie, ku ktorému došlo v ten deň bolo starobylé a často chválené biblickými spisovateľmi a cirkevnými Otcami. Nazýva sa „dávanie almužny“, nech už je almužna vo forme hotovosti alebo v naturáliách. Prorok Izaiáš sa odvoláva na to, ako „neskrývanie sa pred svojím príbuzným“ (Izaiáš 58, 7 - Keď vidíš nahého, priodej ho, a neskrývaj sa pred svojím príbuzným.), pretože ten obdarovaný, ktorý potrebuje toto jedlo alebo oblečenie, zdieľa rovnakú ľudskú prirodzenosť a ľudské potreby, ako aj jeho darca. Kniha Tobiášova 12, 9 nám hovorí, že „dávanie almužny vyslobodzuje od smrti a očisťuje od každého

hriechu“. Žalmista hovorí to isté a pripomína nám, že ten, kto sa „zľutuje nad chudobnými“ a pomáha im, bude „spasení Pánom v deň súženia“, Pán „ho posilní na lôžku nemocných, v jeho chorobe mu celé lôžko zmení“ (Žalm 41, 1-3)). To je to, čo Písmo mieni tým „odpustením hriechov“ - Božia láskavosť a odpustenie sa prejavujú v Jeho ochrane, požehnaní a uzdravení. Človek, ktorý dôveruje Bohu a robí to, čo sa Mu páči (napríklad dáva almužny chudobným) zažije Jeho priazeň, keď na neho príde čas núdze. Jeho hriechy ho neodsúdia, a keď leží na lôžku v chorobe, Boh ho uzdraví a postaví ho opäť na nohy. To je spôsob ako „dávanie almužny vyslobodzuje od smrti“.

Je dôležité, aby sme sa poučili z tohto príkladu, pretože naša vlastná hodina núdze môže prísť už čoskoro. Tak ako všetky dôležité a podstatné veci, sú aj tieto otázky života a smrti zahalené tajomstvom a nemožno ich redukovat' na

jednoduché skutky a deje. Človek nemôže predpokladať, že má nejakú záruku alebo odolnosť pred nešťastím len preto, že občas dáva pár drobných žobrákovi na ulici. Ale človek by však predsa mal „zlutovanie sa nad chudobnými“ urobiť súčasťou svojho životného štýlu. Hospodin nás uistil, že ak budeme používať „nespravodlivú mamonu“ týmto spôsobom, mali by sme našu odmenu prijať na onom svete, ak už nie v tomto: (Lukáš 16:9 - Aj ja vám hovorím: Robte si priateľov z nespravodlivej mamony, aby vás, až sa pominie, prijali do večných príbytkov). Chudobní nie sú našimi obťažovateľmi, sú naši susedia, naše vlastné telo a my sa schováme pred nimi a ich potrebami na naše vlastné riziko. Ak im pomôžeme, zistíme, že takéto dávanie almužny očisťuje naše hriechy a vyslobodzuje nás od smrti, keď ležíme nemocní na lôžku. Takáto záchrana nestojí veľa v peniazoch. Môžeme sa presvedčiť, že nás to bude stáť len cenu za bochník chleba a nejaké arašidové maslo.

Ešte posledná vec: môžem vás požiadať, aby ste sa pomodlili za žobráka z nášho príbehu? Volá sa Don. Zrejme sa s ním osobne nikdy nestretnete. Ale to nie je podstatné.

Má mnoho bratov a sestier, a jeden, alebo jedna z nich sa nachádza aj na parkovisku pri Vašom supermarkete.

Jerej Lawrence FARLEY

O autorovi:

Otec Lawrence Farley je bývalý anglikánsky kňaz a absolvent Wycliffe College v Toronte v Kanade, v r. 1979. V r. 1985 konvertoval na Pravoslávie a študoval v seminári sv. Tichona v South Canaan, Pennsylvania, USA. Po vysvätení cestoval do Surrey, v Britskej Kolumbii v Kanade, kde začal novú misiu pod patronátom Pravoslávnej Cirkvi v Amerike, na farnosti sv. Hermana Aljašského. Farnosť sa rozrástla z pôvodných dvanástich členov a teraz vlastní budovu v Langley, BC.

Táto pravoslávna komunita zriadila celý rad dcérskych farností, vrátane farností vo Victorii, Comoxe a Vancouveri. Otec Lawrence je autorom mnohých kníh, ako aj Akafistov a jeho články sa objavujú v mnohých periodikách. Má tiež denne rozhlasovú reláciu na internetovom pravoslávnom rádiu Ancient Faith Radio (www.ancientfaith.com/) pod názvom Komentáre pri šálke kávy a píše mesačne na blogu Sounding na Orthodox Christian Network.

Otec Lawrence žije v Surrey s manželkou Donnou, on a matuška Donna majú dve dospelé dcéry a dve vnúčatá. Pravidelne aktualizuje svoj blog "Straight From the Heart. - Priamo zo srdca" (www.frlawrencefarley.blogspot.com).

Preklad jerej Marek GUBIK

Reakce na reportáž v pořadu Reportéři vysílaném 18. 11. 2013 na ČT1

V reakci na televizní pořad Reportéři, vysílaný ČT1 – 18. 11. ve 21.35 a nazvaný „Satan mezi pravoslavnými“, se musíme ohradit vůči jeho tendenčnosti a jednostranné interpretaci událostí, ke kterým došlo v naší pravoslavné církvi během letošního roku.

Autoři dokumentu se snaží současnou situaci vysvětlit zjednodušujícím a nekorektním způsobem. Divákovi se opakovaně předesílá, že zdrojem všech problémů je boj o peníze a moc uvnitř církve. Autoři dokumentu tak zcela přijímají interpretaci emeritního metropolity Kryštofa. Přitom právě jeho skandály stojí na počátku krize v naší církvi. A obvinění z boje o peníze mají pouze zakrýt problémy, které vedly k jeho odstoupení.

Nejde o restituční milióny, vždyť pravoslavné církvi případně ročně výrazně méně, než je současný příspěvek na platy duchovních a opravy chrámů poskytovaný Ministerstvem kultury ČR. Tímto zástupným důvodem už od počátku vysvětluje situaci

vладыky Kryštof a také určitá část lidí, jež ho až donedávna obklopovala a nad jejichž „účelovým pravoslavím“ se laici i kněží naší místní církve podivovali řadu let. Za odstoupením vладыky Kryštofa z funkce není ale jen skandál mravní povahy. Je třeba otevřeně říci, že zde byly skupiny lidí, jejichž minulost a chování vyvolávaly pohoršení. Tito lidé vstupovali do obskurních řádů, nechávali se metropolitou pasovat na rytíře, což přitahovalo takové rozporuplné politiky jako např. exministra dopravy za ODS Řebíčka, lékaře Bartáka odsouzeného za sexuální delikty apod. Tito a podobní dobrodruzi se snažili navíty pravoslavných zneužívat, prostřednictvím metropolity proniknout do patriarchátů zahraničních pravoslavných církví, zejména do církve ruské a řecké – a nekontrolovaně získávat dary určené pro naši církev, a hlavně možnost podílet se na stamilionových obchodech v tradičně pravoslavných zemích. Vadí jim proto logicky, že odchodem metropolity Kryštofa o tyto možnosti přišli a že do vedení církve přicházejí mladí biskupové, nesvázaní s StB ani KGB, kteří rozhodně nebudou podporovat žádné formy politického ani obchodního avanturismu.

Faktem jsou také milionové dluhy, které církvi po působení metropolity Kryštofa zbyly.

Reportáž chce vyvolat dojem institucionálního zhroucení Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku po rezignaci vладыky Kryštofa. Ale opak je pravdou, tři ze čtyř eparchií fungují zcela normálně a v pražské eparchii nejde o rozpad a krizi, ale jde spíše o vytvoření standardních podmínek pro život církve, možná i obrodu, návrat k pořádku, mravnosti, obnovení dobrého jména církve s hrdinskou tradicí svých předchůdců. Jediným současným problémem pražské eparchie je nedostatek kvalitních kandidátů na biskupský stolec a velmi náročný požadavek na dvoutřetinovou volbu biskupa na eparchiálním shromáždění.

Věříme, že Bůh svou církev neopouští, vždyť sám řekl: „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ Vyzýváme Vás všechny k modlitbám za jednotu, návrat lásky a úcty a za dobrého pastýře. Věříme, že tyto modlitby Bůh nemůže nevyšlyšet.

Úřad eparchiální rady pražské eparchie

Zdroj: oficiální internetový portál pražské eparchie www.pravoslavnacirkev.cz

HLASY OTCOV PÚŠTE I. Boj s telesnou žiadostivosťou – smilstvo a cudzoložstvo II.

Svätí Otcovia, ktorí nás poučujú, ako žiť sväto a úspešne zvädzať boj s nepriateľmi čistoty, nám predkladajú nimi samotnými overené spôsoby duchovného zápasu. Nie sú to len nejaké vymyslené predstavy, ale osobná duchovná realita, ktorá vychádza z Evanjelia. Pokušenie telesnej žiadostivosti je dnes obzvlášť veľké, preto je dôležité poukázať aj na vážnosť a prísnosť, s akou k nemu pristupujú Isus Christos a apoštoli. Je to hriech, ktorý sprevádza ľudstvo už takmer od začiatku. Aj kvôli tomuto hriechu Boh dopustil potopu, kvôli nemu boli zničené mestá Sodoma a Gomora, život antického Grécka a Ríma bol preplnený touto ohavnosťou. No ani dnešok, kedy je mravný život uvoľnený, nie je o nič lepší. Preto vždy treba mať na pamäti slová svätého apoštola Pavla: „Ani smilníci, ani modloslužobníci, ani cudzoložníci, ani samohanci, ani samcoložníci, ani zlodeji, ani lakomci, ani opilci, ani rúhači, ani vydierači nebudú dedičmi kráľovstva Božieho!“ (1 Kor 6, 9) Častokrát diabol zvädza človeka tak, že mu predkladá uľahčenie v boji s pokušením: „Načo sa tak trápiš? Prečo tak bojuješ? Ulahod' telu, nech netrpiš a potom učiníš pokánie“. No svätý Efrém Sýrsky nám radí, ako mu máme odpovedať: „Kto mi zaručí, že keď poškvrním svoje telo, budem mať čas na pokánie? Lebo náš „život je sen na zemi“. (Job 8, 9) Ak sa tak stane, nie je to akoby som vzal meč a sám seba zahubil?“ Takýto skutok je vážna vec. Telesnú žiadostivosť ako vážne odpadnutie (apostasiu) nachádzame už v Starom

Zákone, kedy Mojžiš dostal desať Božích prikázaní. A Isus Christos dopĺňa toto prikázanie, keď varuje človeka pred telesnou žiadostivosťou: „Ale ja vám hovorím: Každý, kto žiadostivo pozerá na ženu, už scudzoložil s ňou v srdci“. (Mt 5, 28) Takéto prísne upozornenie je z toho dôvodu, že v Novom Zákone hriech žiadostivosti nadobudol novú tarchu, lebo ľudské telá získali novú úctu. Stali sa členmi Christovho Tela, t. j. Cirkvi a každý narušiteľ čistoty spôsobuje neúctu voči Christovi, keď takým spôsobom s ním trhá jednotu. O tom svedčí aj svätý apoštol Pavol: „Vy ste telo Christovo a každý osve Jeho úd.“ (1 Kor 12, 27) vážnosť tohto hriechu spočíva aj v tom, že človek, ktorý takto hreší, nehreší len proti Christovi, ale aj proti Svätému Duchu: „Či neviete, že ste chrám Boží a Duch Boží prebýva vo vás? Kto kazí chrám Boží, toho skazí Boh, lebo chrám Boží je svätý a tým ste vy!“ (1 Kor 3, 16-17) V ekleziológii svätých Otcov sa pri vyjadrení zmyslu svätej tajiny manželstva dozvedáme, prečo je tak dôležitá ochrana čistoty vstupujúcich do manželstva. Tí, čo prijímajú túto tajinu, sú oslavovaní ako víťazi, sú korunovaní vencom víťazov, pretože zvíťazili nad pokušiteľom a zachovali si svoju čistotu. Cudzoložstvo nezasahuje len toho, kto doň upadol, ale celú rodinu; narušuje zmysel manželstva, ponizuje vznešenosť (krásu) detí, trhá rodinné väzky a rozvracia celý ľudský život.

Isus Christos nás nielen vystriha, ale aj nabáda, ako zvädzať boj s pokušením: „Ak ťa teda pravé oko zvädza na hriech, vylúp ho a zahod' ho; lebo ti je užitočnejšie, aby zahynul jeden tvoj úd, než aby celé tvoje telo bolo uvrhnuté do pekla. A ak ťa pravá ruka zvädza na hriech, odtni ju a zahod'; lebo ti je užitočnejšie, aby zahynul jeden tvoj úd, než aby celé tvoje telo bolo uvrhnuté do pekla“. (Mt 5, 29-30) Samozrejme, Boh od nás nežiada, aby sme mrzачili svoje telá, pretože telo je Božím dielom. Máme sa umŕtvovať voči hriechu, t. j. ak na nás prichádza pokušenie cez oko, musíme ho zamestnať inak, napríklad čítaním Svätého Písma a pod. Jednou z možností umŕtšovania sa voči pokušeniu je prijatie záňho odsúdenia.

Z mnohých príbehov svätých sa dozvedáme, ako bojovať s pokušením. Mnohí dokonca dobrovoľne prijali pre svoj hriešny život odsúdenie za činy, ktoré nespáchali. Zo všetkých spomenieme jedného mnícha, ktorý bol vo svojom okolí vo veľkej úcte. Aby sa vyhol upadnutiu do hriechu pýchy, prijal na seba odsúdenie, ktoré mu s dobrým úmyslom predložil Boh. Jedného dňa, keď putoval, stretol cestou zarmútenú ženu. Pri rozhovore s ňou sa dozvedel, že to bola prostitútka a ostala tehotná. Vzal ju so sebou do svojho príbytku. Ľudia, ktorí nepoznali pravdu, odsúdili tohto mnícha, že telesne padol, obzvlášť, keď sa v ich spoločnej domácnosti narodilo dieťa. Mních však odsúdenie a ponížovanie vzal s pokorou. Mních sa celý život staral o ženu aj o dieťa. Na sklonku svojho života, keď mu Boh vyjavil, že si povolá jeho dušu, zavolať si ľudí a na posteli, na ktorej ležal, povedal, aby mu doniesli žeravé uhlie. Keď mu ho priniesli, vzal ho a položil si ho na hrud'. Žeravé uhlie ho však nespálilo. Mních ľuďom povedal: „Tak, ako toto uhlie nespálilo moje telo, ani pokušenie a hriech žiadostivosti nespálilo moju dušu“. S týmito slovami odovzdal dušu Pánovi. Naším povolaním je byť svätými. Preto učiť sa z príkladu Isusa Christa, ako aj z príkladu svätých, umŕtvujme svoje telá, aby sme na sklonku tohto života mohli s radosťou povedať: „Dobrý boj som bojoval, beh dokonale, vieru zachoval. Už mi je pripravený veniec

spravodlivosti, ktorý mi dá Pán..." (2Tim 4, 7-8) A tých, ktorí upadajú do pokušenia žiadostivosti, neodsudzujme, lebo ani Christos neodsúdil ženu smilnicu, ale cez lásku k Bohu a blížnemu posilňujeme svoju modlitbou a postme sa aj za nich, aby Boh cez náš pôst a modlitbu zbavil ostatných od nepriateľa duší. *(pokračovanie)*

Použitá literatúra:

Добротолюбие. Том 2. Украинская православная церковь,

Полтавская епархия, Спасо-Преображенский Мгарский монастырь. 939с. ISBN 966-302-510-7.

Apothegmata: výroky a příběhy poustních otců. II. (preklad J. Pavlík). Praha, 2005. 136s. ISBN 80-86882-01-2.

Настольная книга священнослужителя. Том 6. Москва 1988. 880с. *Святитель Иоанн Златоуст. Увещаваю вас возлюбленные* (Избранные беседы). Москва 2008. 680с. ISBN 5-87301-177-X.

Pavol KOCHAN

Veľvyslanec Cyperskej republiky navštívil košickú katedrálu

Jeho excelencia Marios S. Kountourides, veľvyslanec Cyperskej republiky, s rodinou navštívil košickú katedrálu.

Vo veľmi srdečnom a priateľskom rozhovore sa živo zaujímal o cirkevný a duchovný život na našej farnosti. Ako sa vyjadril, bolo im ctou pokloniť sa ostatkom sv. Jána Milostivého (gr. Eleímon), ktorý je pre našich bratov z Cypru veľkým sviätcom. Veríme, že toto stretnutie nebolo posledným, ale naše bratské vzťahy sa budú v budúcnosti ešte viac prehĺbovať v cirkevnej oblasti. Sláva Bohu za tento deň!

- pco.kosice.orthodox.sk

Vzácná návšteva v katedrálnom chráme

V deň sviatku svätého veľkomočeníka Dimitrija Solúnskeho navštívil katedrálny chrám v Michalovciach veľvyslanec Cyperskej republiky na Slovensku pán Marios S. Kountourides so svojou rodinou.

Po doxológii, uctení si svätých ochrancov eparchie a poklonení sa ostatkom svätých, sa v krátkosti oboznámil s históriou katedrálneho chrámu. Pán veľvyslanec a jeho najbližší vyjadrili vďaku za milé privítanie.

- pco michalovce

Prehlásenie vladyku Juraja k lživým útokom na jeho osobu

V posledných dňoch sa ma niektoré kontroverzné osoby, blízke bývalému poriadku v našej Cirkvi, usilujú pošpiniť za pomoci hanebných a nechutných útokov v e-mailoch a na internete, kde sú zverejňované anonymné listy a klamnú "svedectvá".

Obsah všetkých týchto "obvinení" odmietam ako naprosto lživý a falošný. Ide o zaplatenú podvodnú kampaň, trvajúcu už niekoľko mesiacov, ktorej cieľom je pokus o diskreditáciu všetkých kandidátov na

pražský arcibiskupský stolec, legálneho vedenia Pražskej pravoslávnej eparchie, najmä jej správcu a členov Posvätej Synody, aby sa mohli vrátiť "staré poriadky".

Ako kresťan, ako biskup a ako človek odmietam takéto nízke a zvrátené praktiky vedenia vnútrocirkevného boja, ktoré nemajú nič spoločné s kresťanským spôsobom života a sú len zlým pokusom rozvrátiť našu Cirkev. Vec riešim aj právnou cestou.

"Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo konajú."

*V Christu Víťaznom,
arcibiskup michalovsko-košický Juraj*

VYSTÚPENIE METROPOLITU ILARIJONA VYVOLALO VLNU DISKÚSIÍ

Vystúpenie hlavy delegácie Ruskej Pravoslávnej Cirkvi, predsedu Oddelenia zahraničných vzťahov Moskovského patriarchátu, metropolitu volokolamského Ilariona (Alfejeva), ktoré zaznelo na desiatom zasadnutí Svetovej rady cirkví (SRC) v juhokórejskom meste Pusan, vyvolalo veľký ohlas a diskusiu o vzťahu súčasného kresťanstva k jednopohlavným vzťahom a prenasledovaní kresťanov. Predstaviteľ Ruskej Pravoslávnej Cirkvi vytýčil dve globálne výzvy, ktoré stoja pred súčasným kresťanským svetom – Po prvé, je to preniknutie do života niektorých krajín „militantného sekularizmu“, revízia tradičného kresťanského chápania manželstva ako zväzku muža a ženy a odstúpenie mnohých kresťanských spoločenstiev od biblických morálnych hodnôt. Druhou globálnou výzvou pre dnešných kresťanov je radikálny islam, ktorý je protikladom tradičného islamu, ktorý sa javí pokojným náboženstvom.

KREŠŤANSTVO JE NAJVIAC PRENASLEDOVANÝM NÁBOŽENSKÝM SPOLOČENSTVOM PLANÉTY

Druhou globálnou výzvou kresťanského sveta je radikálny islam, ktorý je podľa metropolitu Ilariona v protiklade pokojného tradičného islamu, ktorý je schopný spolupráce s inými náboženskými tradíciami. Podľa jeho slov, radikálny islam ohrozuje samotnú existenciu kresťanstva v mnohých regiónoch sveta, predovšetkým na Blízkom Východe, ale aj v ďalších krajinách Ázie a Afriky.

„Podľa organizácie pre ľudské práva, každých päť minút zomiera pre vieru vo svete jeden kresťan, a každý rok takto zomrie násilnou smrťou viac ako

100-tisíc kresťanov... Diskriminovaných a prenasledovaných je okolo 100 miliónov kresťanov. Správy o prenasledovaní prichádzajú z Iraku, Sýrie, Egypta, Sudánu, Afganistanu, Pakistanu a mnohých ďalších krajín. Našich bratov a sestry zabíjajú, vyhánajú z ich domovov, odlučujú od rodiny a priateľov, zbavujú ich práva vyznávať svoju vieru a vychovávať deti podľa svojho náboženského presvedčenia. Kresťania sú najviac prenasledovaným náboženským spoločenstvom planéty“, - povedal metropolita Ilarion.

Zdôraznil, že „medzinárodné spoločenstvo neprijíma opatrenia, ktoré by mohli aspoň z časti pomôcť k náprave situácie“. „Tento problém vyžaduje bezodkladné riešenie, pre ktoré je nutné využiť všetky dostupné prostriedky a nástroje – diplomatické, humanitárne, ekonomické... Tému prenasledovania kresťanov je nutné vidieť v kontexte medzikresťanskej spolupráce“, - povedal predstaviteľ Ruskej Pravoslávnej Cirkvi.

Podľa jeho slov, práva kresťanov možno zabezpečiť jedine udržiavajúc dialóg náboženských spoločenstiev na vnútroštátnej i medzinárodnej úrovni, a preto aj jedným z najdôležitejších činností SRC má byť medzináboženský dialóg. „Som presvedčený, že je potrebné venovať väčšiu pozornosť rozvoju hlbšej vzájomnej spolupráce s tradičnými náboženstvami, zvlášť s islamom“, - povedal vladyka Ilarion.

VYHLÁSENIA METROPOLITU VYVOLALI ŽIVÚ DISKUSIU

Vyhlásenia predstaviteľa delegácie Ruskej Pravoslávnej Cirkvi vyvolali živú diskusiu už na zasadnutí SRC, ktorého sa zúčastnilo okolo 700 delegátov z približne 350-tich protestantských spoločenstiev a pravoslávnych Cirkví, stovky hostí a pozorovateľov, ako aj neskôr v kuluároch.

Jedna z účastníčok zhromaždenia bezprostredne po vystúpení metropolitu reagovala s argumentami, že odsúdenie a odmietanie spoločnosťou netradičných sexuálnych orientácií vedie mladých ľudí k tomu, že si siahajú na život, či v niektorých krajinách sú vystavení krutým trestom. Predstavitelia niektorých protestantských cirkví podporili tento názor. Jednako, väčšina diskutujúcich podporila výzvu metropolitu Ilariona k zachovaniu tradičných kresťanských hodnôt, morálky a rodinnej etiky. Predstavitelia Sýrskej a Koptskej Cirkvi vyjadrili úprimné poďakovanie za silnú pozíciu Ruskej Pravoslávnej Cirkvi pri ochrane prenasledovaných kresťanov, zvlášť na Blízkom Východe.

zdroj:newsru.com,

-nikodim

BIBLIA NEPOZNÁ ŽIADNE ALTERNATÍVNE FORMY MANŽELSTVA A SPOLUŽITIE OSÔB ROVNAKÉHO POHLAVIA POVAŽUJE ZA HRIECH

„Vystupujúc proti akýmkoľvek formám diskriminácie, Cirkev musí stále stáť za tradičným kresťanským ponímaním manželstva ako zväzku muža a ženy, ktorej najdôležitejším poslaním je rodenie a výchova detí“, - povedal metropolita Ilarion. „Práve takéto poňatie manželstva nachádzame na prvých stránkach Biblie v príbehu o prvej ľudskej rodine. Takéto chápanie manželstva vidíme takisto v Evanjeliu i apoštolských listoch. Biblia nepozná alternatívne formy manželstva a spoložitie osôb rovnakého pohlavia považuje za hriech“, - prinášajú slová metropolitu РИА „Новости“.

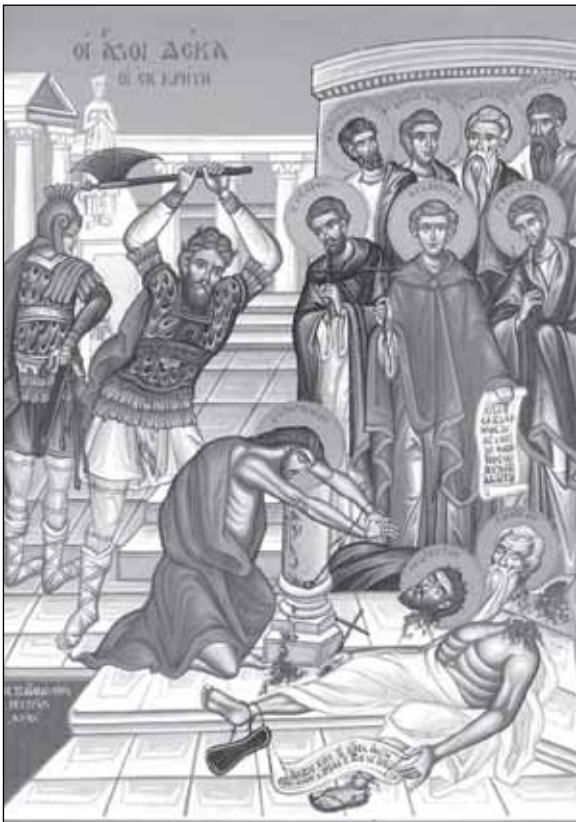
Metropolita vyjadril poľutovanie nad tým, že nie všetky kresťanské cirkvi dnes nachádzajú odvahu obhajovať biblické ideály voči móde a prevládajúcemu sekularizovanému svetonázoru. „Niektoré kresťanské spoločenstvá, - povedal metropolita Ilarion, - už dávno vykročili na cestu revízie učenia o morálke, za cieľom zharmonizovať ho s modernými trendmi“.

Podľa jeho slov, v tzv. vyspelých krajinách, najmä v Európe a Amerike, naberá na sile „militantný sekularizmus“. Snažia sa vytlačiť náboženstvo z verejného života, mravné normy, spoločné pre všetky hlavné náboženské tradície, sú odmietané, a veriacich i ešte fungujúcich chrámov a monastierov je čoraz menej. V mnohých krajinách sa homosexuálne zväzky zrovnávajú s manželstvom a tieto páry dostávajú možnosť adoptovať deti. Za posledné roky boli partnerstvá rovnakého pohlavia legalizované v niektorých štátoch USA, v krajinách Latinskej Ameriky, na Novom Zélande a v r. 2013 získali štatút zákonného manželstva vo Francúzsku, Anglicku a Walse.

Metropolita vyzval Cirkev k zachovaniu tradičných morálnych hodnôt a priamo sa vyjadril, že krajiny, ktoré legislatívne uznali homosexuálne zväzky za jednu z foriem manželstva, robia seriózný krok smerom k dekonštrukcii manželstva a rodiny. V mnohých historicky kresťanských krajinách prechádza tradičná rodina ťažkou krízou: zvyšuje sa počet rozvodov, klesá pôrodnosť, degraduje sa výchova detí v rodinách, zvyšuje sa počet potratov a opustených detí – sirôt žijúcich rodičov.

O PRENASLEDOVANÍ KREŠŤANOV, ZRADE A VERNOSTI VIERE

K 1700. výročiu podpísania Milánskeho ediktu

Tohto roku si kresťanský svet pripomína 1700. výročie vydania Milánskeho ediktu, ktorý v konečnom dôsledku ukončil tristo-ročné prenasledovanie kresťanov.

Kresťanstvo bolo prenasledované prakticky od svojho zrodu – najprv Židmi, následne Rimanmi, ktorí si všimli skutočnosť, že kresťania odmietajú uctievať bohov štátnych pohanských kultov a prinášať im žertvy. Skutočnosť, že kresťania považujú kresťanstvo za nezlúčiteľné s pohanstvom vnímal rímsky štát za prejav nelójálnosti kresťanov voči Rímskemu impériu, a preto aj považoval kresťanov za nepriateľov cisára a rímskej ríše. Krvavé prenasledovanie kresťanov zo strany rímskeho cisára sa datuje od 17. júla r. 64, kedy vypukol v Ríme požiar (trval 6 dní a 7 nocí). Aby sa cisár Nero očistil od podozrenia zo založenia požiaru, označil za vinníkov práve kresťanov, proti ktorým sa obrátil hnev ľudu.

Pomsta kresťanom bola páchaná tak krutými a neludskými spôsobmi, aké len ľudská vynaliezavosť dokáže vymyslieť. Potom, až do r. 94, nastal relatívny pokoj a kresťania boli považovaní za sektu povoleného židovského náboženstva. Oficiálne bolo dlhodobé prenasledovanie kresťanov zahájené ediktom cisára Trajana, ktorým odpovedal na otázku Plinia ml. (v r. 111 – 113), ako zachádzať s kresťanmi, ktorých počty sa v tom čase značne

rozširovali. Trajanov edikt síce stanovuje, že kresťania nemajú byť aktívne vyhľadávaní, ani nemajú byť brané do úvahy anonymné udania (čo sa nedodržovalo, ale keď sú usvedčení, musia byť potrestaní – usmrtení. Od tejto doby sa stalo zločinom už len prihlásenie sa k menu „kresťan“. Kresťanom bolo prisudzované všetko zlo, všetky nešťastia a katastrofy. Boli pokladaní za nepriateľov štátu a ľudstva. Boli popravovaní najbolestivejšími a najzdĺhavejšími spôsobmi. Ich zabíjanie sa konalo pre zábavu počestných občanov.

Podľa odborníka na demografiu kresťanstva Davida B. Barretta, počas 2 tisíc rokov existencie kresťanstva pre svoju vieru zahynulo okolo 70 mil. kresťanov, z toho asi 45 mil. v priebehu dvadsiateho storočia. Sociológ Massimo Introvogne upozorňuje, že tento odhad je ešte mierny a skutočné číslo môže byť oveľa vyššie, a nakoniec, vo väčšine prípadov prenasledovanie nemusí byť spojené so zabitím, ale tiež s inými formami útlaku.

Toto všetko ukončil cisár sv. Konštantín, ktorý sa narodil vo vtedajšom rímskom meste Naissus (dnešné Niš v Srbsku), niekde medzi rokmi 272 až 285. S jeho otcom Konstanciom Chlorom, veliteľom rímskych vojsk, je spojená zaujímavá história – Raz chcel preveriť spoľahlivosť svojich dôstojníkov. Nechal ich nastúpiť a zavelil: „Kto je kresťan, nech vystúpi z radu!“ Z radu vystúpila časť vojakov. Bol to prejav odvahy, pretože všetci mali pred očami krvavé prenasledovanie kresťanov, ktoré v tom čase prebiehalo. Po chvíli Konstancius svoj rozkaz zopakoval. Ďalší vojaci urobili krok vpred. V tábore nastalo hrobové ticho. Každý s napätím čakal, čo prísny, ale spravodlivý, veliteľ urobí. Po chvíli Konstancius rozvinul papyrus so zoznamom kresťanov a začal čítať mená, počnúc od najvyššej hodnosti: „Quintus Fabius, ty si kresťan! Nenašiel si však odvalu sa priznať, preto si degradovaný. Bol by si schopný zradiť aj Rím, keď si schopný zradiť svojho Pána. Julius Naso, i ty si schopný zradiť Rím, ako si teraz zradil Boha. Degradujem ťa!“ A takto postupne vylúčil z armády zradcov viery a vyhlásil, že kresťanským dôstojníkom a vojakom dôveruje, pretože zachovali vernosť svojmu presvedčeniu.

Po r. 313 započal sv. Konštantín premenu rímskej ríše z pohanskej na kresťanskú. O kresťanstve vyhlásil, že je „najzákonnejším a najsvätejším“ náboženstvom. To však neznamená, že z kresťanstva urobil jediné štátne náboženstvo, ako je to neraz mylne interpretované. Pretože starý Rím ako hlavné mesto rímskej ríše z vojenského hľadiska nevyhovoval, založil cisár nové hlavné mesto Konštantinopol, ktoré vybudoval na mieste rozpadnutého gréckeho mestečka Byzantion. To sa potom stalo prvým

kresťanským mestom. Neskôr, z dôvodu šíriacich sa heréz, zvolal Konštantín prvý Všeobecný snem (r. 325), ktorého sa zúčastnilo 318 biskupov. Cisár snem zahájil slovami, že od účastníkov žiada len to, čo sami kážu svojim veriacim: dobrú vôľu, jednotu a pokoj.

Sám cisár Konštantín sa dal pokrstiť až tri dni pred smrťou a zomrel ako kresťan r. 337. Milánsky edikt, ktorý vydal, znamenal pre Cirkev zastavenie vyhadzovania kresťanov a značnú úľavu pre život Cirkvi, ktorý sa po tak dlhej dobe „podzemnej činnosti“ mohol začať slobodne rozvíjať. Na druhej strane znamenala sloboda kresťanstva aj slobodu rozvíjania a činnosti heréz, ktoré predstavovali pre kresťanstvo záľadnejšie a väčšie nebezpečenstvo než pohanstvo. Tým, že sa kresťanstvo stalo uznávaným štátnym náboženstvom a kvôli sympatiám cisára si získalo aj statut spoločenskej prestíže, začína v ňom pôsobiť duch zosvetštenia a poklesu morálky kresťanov. Na to Cirkev reagovala rozmachom mníšstva, ktoré sa v púštnych komunitách snažilo udržiavať morálnu ideu prvotného kresťanstva, vysokú mravnosť, a hlavne intenzitu duchovného života. Zvlášť kinoviálne monastiere dodnes pestujú spôsob života a prax prvej jeruzalemskej cirkevnej obce, kde mali všetci všetko spoločné a neustále bdeli na modlitbách.

Spracované podľa ambon.or.cz, Oslavy 1700. výročí vydání Milánskeho ediktu - *nikodim*

ČLENOVÉ POSVÁTNÉHO SYNODU NAŠÍ MÍSTNÍ CÍRKVE SE SETKALI S JEHO VYSOKOPŘEOSVÍCENOSTÍ ILARIONEM

Ve čtvrtek 7. 11. 2013 se členové Posvátného synodu naší místní Církve setkali v Praze s Jeho Vysokopřeosvíceností Ilarionem, metropolitou Volokolamským, předsedou Oddělení vnějších církevních vztahů Moskevského patriarchátu.

Setkání se nezúčastnil metropolitní správce, olomoucko-brněnský arcibiskup Simeon.

Metropolita Ilarion předal synodálním biskupům a celé naší Církvi pozdrav od Jeho Svatosti moskevského patriarchy Kyrilla a zároveň vladyky ubezpečil, že Ruská Pravoslavná Církev s pochopením vnímá složitou situaci v naší místní Církvi a modlí se za její brzké vyřešení. Vladyka Ilarion zdůraznil, že řešení současné krizové situace je plně v kompetenci naší samostatné autokefální Církve a jakékoliv vnější zásahy neodpovídají kanonické tradici svatého Pravoslaví.

Závěrem metropolita Ilarion ubezpečil naše vladyky, že Ruská Pravoslavná Církev bude plně respektovat rozhodnutí naší autokefální Církve v otázce volby nového pražského arcibiskupa.
-Ústředí

Fotogaléria zo sviatku sv. Jána Milostivého v Košiciach

SOŠ SV. CYRILA A METODA NAVŠTÍVILA SEVERNÝCH SUSEDOV V POLSKU

Žiaci a učitelia našej školy sa v dňoch 7. - 11. októbra 2013 zúčastnili projektového stretnutia v rámci medzinárodného multilaterálneho projektu „**Život minorít s nami alebo vedľa nás?**“, ktorý bol podporený Národnou agentúrou celoživotného vzdelávania a Európskou komisiou. Do projektu je zapojených osem krajín: Turecko, Grécko, Maďarsko, Poľsko, Nemecko, Česká republika, Taliansko a Slovensko. Nosnou témou projektového stretnutia bolo „**Umenie: kresby a maľby minorít**“.

Naši Comenius partneri z Poľska nás v prvý deň milo privítali na pôde ich školy - **Gimnazjum im. Kazimierza Wielkiego**. Ukázali nám priestory svojej školy. Nasledoval workshop, ktorý nám pomohol navzájom sa lepšie spoznať. Prezentáciou nám priblížili svoje rodné mesto Czestochowu. Študenti mali možnosť zúčastniť sa vyučovacích hodín spolu so svojimi poľskými kamarátmi. Popoludní nás milo privítal prezident mládeže Czestochowa pán Krzysztof Matyjasczyk. Prehliadku mesta sme začali na pútnickom mieste Jasna Góra, kde sme si prezreli slávnú ikonu Panny Márie Czestochowskiej (tzv. Čierna Madona) a iné exhibície kláštora.

Druhý deň pre nás naši partneri pripravili exkurziu do Krakowa. Najprv sme navštívili bývalú židovská štvrť Kazimierz a židovskú synagógu, zvanú Stara. Obdivovali sme známe kráľovské sídlo Krakowa hrad Wawel a kostol sv. Márie s jej prekrásnym dreveným oltárom. Mali sme možnosť vidieť komplex stredovekých a renesančných budov Starého Mesta a tradičnú tržnicu Sukiennice.

V rámci tvorivých dielní si všetci žiaci a učitelia vyskúšali svoje zručnosti pri zdobení predmetov kreatívnou servítkovou technikou. Popoludní nám počasie prialo, a tak sme mali možnosť zabaviť sa na školskom športovom ihrisku.

Hlavnou časťou dňa bola prezentácia výtvarných prác všetkých zúčastnených krajín. My sme prezentovali práce žiakov s minoritným zázemím: pletené košíky, ktoré sú typické pre rómsku menšinu na Slovensku, háčkované dečky, ikony, obrázky a kresby typické pre rusínsku menšinu. Večer nám spríjemnili žiaci poľskej školy, ktorí pripravili zaujímavý kultúrny program.

Posledný deň projektového stretnutia patril návšteve malého mestečka Zelów, kde žije najväčšia skupina českých prisťahovalcov a ich potomkov. V Zelóve sme navštívili miestnu školu a ich planetárium a Český klub, ktorý združuje českú menšinu v Poľsku. Väčšina kultúrnych aktivít českej menšiny v Poľsku sa odohráva v Evanjelickom Reformovanom kostole, kde sme mali možnosť vstúpiť, posediť si a vdýchnuť atmosféru tohto miesta. V priestoroch kostola sa nachádza aj múzeum, ktoré nám odhalilo radosti i strasti zo života českých prisťahovalcov. Nádhernou bodkou dňa bol koncert skupiny Zelowskie Dzwonki band.

Vyvrcholením stretnutia bolo slávnostné odovzdávanie certifikátov o účasti na projektovom stretnutí a milých darčiekov, ktoré nám budú pripomínať neopakovateľné zážitky s našimi Comenius priateľmi.

Mgr. Miriam HUDYMAČOVÁ, Ing. Mária BARANOVÁ

PRAMENĚ

PRAMENĚ - mesačník Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie. **Vydáva:** Eparchiálna rada Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach. **Šéfredaktor:** Bc. Dušan Tomko. **Členovia redakčnej rady:** prof. ThDr. Imrich Belejkanič, CSc., Mgr. Pavol Novák. **Grafická úprava:** Mgr. Marcel Lobo. **Tlač:** Tlačiareň svidnícka, s.r.o., čat. Nebiljaka 121/18, 08901 Svidník. Vychádza v náklade 500 kusov. Uzavierka príspevkov a fotografií je k 6. dňu v mesiaci. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Za názory a postoje autorov príspevkov redakcia nezodpovedá. **Adresa redakcie:** PRAMENĚ, Úrad eparchiálnej rady, Duklianska 16, 071 01 Michalovce, tel. č.056/64 24 156, fax 056/64 31 500, e-mail: redakciapramen@post.sk. Registrované Okresným úradom, oddelením regionálneho rozvoja, registračné číslo EV 3912/09. ISSN 1336 - 2747. **Informácie pre prispievateľov na cirkevnú tlač:** Eparchiálna rada - tlačový účet, VÚB - Michalovce, č. ú. 1680340651/0200. **Distribúcia:** mesačník rozširuje vydavateľ a každý pravoslávny farský úrad Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie.